

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felelős szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Karácsonyi strófák.

Írta: Attlay.

Ha valaki enyhe filozófiával akarna írni a karácsonyról, írhatna a következőképen is:

I. A békének szentelt örök ünnep, a karácsony mintha hozott volna némi békét. A fegyverek rémes zaja, ha kis időre is, elült a közelünkben s a szomorú és kényszerülten harcos emberek milliói megint mernek derültebb napokat remélni. Sokak elhalkult szivverése erősebben dobbant a derült őszön át s az örökös aggodalomtól és ijedtségtől fátyolos szemek tisztultabb tájakat vélnek látni, egy kissé ódon patinájú szó: *pax* szétáradása nyomán.

II. Ám e harcok elmulása — e biztos rövid szünete a tömeggyilkosságoknak — nem jelent még tökéletes nyugodtságot és békét. Kardjainkat s a féltelmes gyilkoló szerszámokat sutba hajthattuk ernyedt gesztussal, de azt az óriási munkaenergiát, amit a sivár perspektívák árnyékában elpazaroltunk, hatalmas lendülettel pótolhatnók csak újra. Azt az anyagi megrendülést, amit ennek az évnek megdöbbentő gazdasági és kereskedelmi viszonyai ontottak ránk sok békés év sem hozhatja rendbe. S így a mostani karácsony, — hasztalan minden jószándék és kedves igyekezet — nem lehet igazán békés s a fenyők ájtatos illata nem lehet olyan jóleső, mert

III. a szép kis hintalovacsák drágák s a mosolygós francia babák csak súlyos pénzekért rebegik gyöngéd nyomásra papa, mama. Ellenben nagyszagos ur mindenki azon az antipatikus kvart boritékon, amelyben számlia húzódik meg szerénytelenül. S valahogy nem tudjuk elgondolni azt az univerzális összedobbanást, amely ősi tradíciók nyomán eddig intimen boldoggá varázsolta néhány napunkat karácsony táján. Most hiába minden aranyozott dió s a gyémántpor is csak néhány pillanatra kápráztatja el szemeinket.

IV. A kábítóan nehéz anyagi viszonyok depresszív hatása alatt áll még a filozófiánk is, mert hiányzik belőle az

a ragyogó készség, amely legendák és szelid mítoszok előtt megnyugodtan bólint. Mindenütt lázas kereséssel futunk fantómok után és sehol semmi megnyugvást sem nyújt a világnézetek harca, melyben elenerválódunk. A szépség nem isten már s a sár sem sár többé. Lehetetlen ingadozás rázkódtat s az új perspektívák ámulatos szépsége után is csak félénken nyulunk. Látunk messze csillogó pontokat, — de az ut olyan hosszú s a cél olyan messzi.

V. A béke ünnepe mégis parányi melegséget lopott melankóliánk, sápadtságunk és sok sok bánatunk közé. Biztosan csak néhány napig próbálunk nagy nekikészülődéssel elfeledkezni nyomasztó adósságainkról, a drága szénről, beteljesedetlen vágyainkról s más ilyen apróságokról, amelyek mégis legfontosabb részei korlátolt életünknek. Szeretnénk selymes tájakra suhanni s bűvös melódiákat hallgatni s ámulattal állni meg a csodák előtt s ehelyett magunkra kényszerül a mindenben való kételkedés, hisz sosem juthatunk vágyaink megvalósulásának még csak közelébe sem.

VI. Véletlen olvasóim mégis kegyeskedjenek tagadni e keserű pesszimizmust, amely sehogysem illik a karácsonyi hangulatokhoz s sziveskedjenek mindezekből semmit sem elhinni, még akkor sem, ha szavaim netalán hidegen s némi meggyőző erővel szöknének is agyukba. Mert jobb negyven fillérékért vastag karácsonyi lapszámokat venni, esetleg bálozni, vagy vigan siklani a sima jégen, mint tőprengeni hiábavaló és együgyű témákon, amik kineznek. És végül, hisz az is lehetséges, hogy tényleg csak rémképek azok, amik irván elémtódnak s önöknek van igazuk, kik mosolyogva s kedves meglepődéssel, nyugodt életfilozófiával kívánnak egymásnak

VIII. boldog ünnepeket.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter *Ernst* Béla újvidéki joggyakornokot a szekszárdi törvényszékhez jegyzővé nevezte ki. — *Prigly* Jenő újvidéki törvényszéki joggyakornokot pedig a bácsalmási járásbírószághoz ugyancsak jegyzővé nevezte ki.

A fogyasztási adók és egyéb jogok hasznosi- tásáról.

Baja, dec. 23.

A fogyasztási adóknak, a vám és helypénzszedési jognak, valamint ezekkel kapcsolatos javaknak és jogoknak árlejtés utján való bérbeadására a közgyűlés újabb határnapul f. hó 27-ét tűzte ki azzal, hogy kellő és nem megfelelő eredmény el nem érése esetén a város azoknak házi kezelésére fog áttérni. A f. hó 27-iki árlejtés a város háztartására jelentékenyen fog kihatni. A f. hó 16-iki első árlejtesen az eddigi bérlő 30,000 koronával kevesebbet ajánlott fel az eddigi bérösszegeknél. Ez az összeg oly hiányt jelent, amely a városi háztartás mérlegét felbillenti és a jelen viszonyok mellett csak pótdadó utján volna helyreállítható. Helyeselni kell tehát a városi tanács azon intencióját, hogy a városi polgárságot a pótdadók felemlésének kényszerítő szükségére alól felmenteni törekszik és újabb árlejtest tűzött ki a közgyűlés által. Nem szabad azonban másfelől szemet hunynunk azon tény előtt, hogy a fent felsorolt javadalmak jövedelmének értéke ma jóval kevesebb, mint ezelőtt volt.

Az állami és helyi érdekű vasutaknak a forgalmat decentralizáló ereje, a rosszabbodó gazdasági viszonyok tartóssága és belátható időn belül a gazdasági fellendülés reményének hiánya a közönség fogyasztó képességének és erejének csökkenését és ez által a javadalmak jövedelmezőségének apadását eredményezi. A házi kezelés ezen jövedelemcsökkentő okok hatását el nem hárítja. Sőt közeli a veszély, hogy a házi kezelés mellett még az a jövedelem sem lesz elérhető, amely bérbeadás utján biztosítható. A házi kezelés nélkülözi azt az üzleti szellemet, amely a vállalkozó üzletét tevékenységre és vállalkozásának méltányos kihasználására serkenti. E mellett a házi kezelés fenntartására szükséges gépezet jóval költségesebb, mint egy magánvállalaté. Ezen és a tárgyi okok fenforgása mellett tehát bátran állíthatjuk, hogy házi kezelés mellett a városi lakosságra még nagyobb pótdadó fog zudulni, mint bérbeadás mellett.

A városi hatóság a múltban már próbált tenni a házi kezeléssel. A legszigorubb ellenőrzés dacára a házi kezelés a panama mocsarába fullt.

Reális bérlőtől nem kívánható és várható, hogy előrelátható veszteséggel vállaljon el a bérlőt és ezzel kockázatot. Irreális bérlővel pedig szóba sem szabad állni. A város jövedelmének bérlete nem lehet egyes lelketlen spekulánsok zaklatásainak és sarcolásainak kísérleti telepe. A város lakossága inkább eltűri szükség esetén a pótdadók némi emel-

sét, mint jogbérli szerencsevadászok tiltott, vagy akár megengedett kalandozásait a város területén.

Igyekeztek tehát a városi tanács a régi bér-lövel, annak üzleti könyveibe való betekintés után, ki ellen jogos panasz fel nem merült, méltányosan megegyezni, még ha engedni is kell néhány ezer koronát a bérösszegeből. A város és a bérli érdekeinek összeegyeztetése a város lakosságának jogos kívánalmait juttatja érvényre.

A Jótékonycélu Leányegylet hangversenye.

A bajai Jótékonycélu Leányegylet folyó hó 27-én, szombaton este eddigi szerepléséhez mindenben méltó nagyszabású hangversenyt rendez. Az egylettel szemben állandóan megnyilatkozott szimpatia egyidő óta mintha még inkább fokozódnék s valószínűleg ez a humanizmus készíti az egylet vezetőségét is mindig nagyobbodó agilitásra.

A legutóbbi páratlan sikerű teaszurjára ez a művészt lesz a Leányegylet első szereplése érthető tehát, hogy az előkelő publikum nagy érdeklődéssel várja a koncertet, mert tudja, hogy amit a leányegylet estjei nyújtanak az mindig művészi nivóju.

A 27-iki koncert sok kisebb, vonzó és kedves száma közül messze kimagaslik Demény Arturak az országosan ismert kiváló tenoristának vendégszereplése. Demény legutóbb a vidék nagyobb városában hangversenyezett nagy és megérdemelt sikerrel. Baján a Carmen »Virágrománc«-s a Tosca nagy áriáját fogja énekelni. A műsoron szerepel még Rothschild Rózsa egy nagy reményekre jogosító zenetehetség hegedűjátéka is, akinek ez lesz az első érdemleges debütje. A koncert többi számai is igazán méltó érdeklődésre tarthatnak számot, úgy hogy bizton remélhetjük, hogy a humánus egyletnek ezt a koncertjét is teljes siker fogja megkoronázni.

Szezon-naptár.

- Dec. 26. D. u. Legényegylet licéális előadása.
 • 27. Este Leányegylet hangversenye.
 • 31. Szilveszter est a Kaszinóban
 • 31. Szilveszter est a Polg. Öv. Egyletben.
 • 31. Szilveszter est a Munkás Otthonban.
 Jan. 4. D. u. az Izr. Nőegylet Kiss József estélye.
 • 10. Este az Ipartestület bálja.
 • 11. Este a Kath. Nőegylet mulatsága.
 Febr. 14. Este a BSE. műkedvelői előadása.
 • 15. Este a Munkás Otthon bálja.

— **Megesappant karácsonyi postacsomag-küldés.** A súlyos gazdasági válság, melyet most átszenvedünk nem éreztetné hatását a karácsonyi csomag érkezésén és szállításon, mégis meggyengült a forgalom a tavalyihoz viszonyítva, amikor tömegesen mentek a karácsonyi ajándékok a határszélre az ott szolgálatra bevonult katonasághoz. Ezáltal rendkívüli szabadságot kaptak katonáink, üresen a laktanyák és 1000 megajándékozandó ember távollétét megérzi a posta, melynek azonban enélkül is nagy anyagot kell feldolgozni, postásaink így is görnyednek a levélposta és csomagok nagy sulya alatt.

H I R E K.

Karácsony estén.

Nagy néma csendesség borult le a tájra. Hópelyhek hullanak halkán lágyan szállva, Kis falu harangja tisztán ide csendül, Ünnepi ének zeng a ma születetrül, Karácsony este van.

Ablakomban állva fájón elmerengek, Halavány arcomra bus könnyek peregnék, Nem is olyan régen a szülei házba' Vigan készülődtünk Apám névnapjára Karácsony estére-

Névnapi köszöntő helyett már csak ima Száll buzgón sóhajtvá drága sirhalmára. Most harmadik éve, hogy élte ellobbant, Szerető, szenvedő szive végsőt dobbant Karácsony estére.

Ti hóféhér pelyhek lágyan suhanjatok, Arra a szent sirra halk csöndbe szálljatok, Suttogjatok egy dalt, édeset, alátót, Hogy fel ne költsétek a mélyen aluvót, Karácsony estére.

Bogáthy Józsefné.

Lapunk barátainak és munkatársainak kellemes ünnepeket kívánunk.

— **Karácsony.** Szép ünnep, kedves ünnep, meleg ünnep a karácsony, de tessék elhinni, hogy egyike a legnehezebb ünnepeknek, Miért? Ezt ugyan könnyű eltalálni. Fő benne az ajándék s ez nagy baj. Mindenki szeretne kapni ajándékot s mennyien nem kapnak. Mindenki szeretne adni ajándékot és mily sokan nem adhatnak, ha belebetegednek is ebbe a vágyukba. Hát ugy-e, ez ugyancsak elrontja ezt a gyönyörű ünnepet. A gazdagok meg aspirint, fenacetint és piramidont szednek most abban a gondban szerzett fejfőrcsük ellen, hogy mivel is lepjék meg azokat, akikre szeretettel gondolnak. — Am nem baj, azért a karácsony mégis a béke ünnepe s mégis csak örülnek a kapók és az ajándékozók is. Szívesen kívánunk mindnyájuknak jó ünnepeket.

— **Karácsonyi mellékletünk.** Lapunk mai számához nyolc oldalas ünnepi mellékletet csatoltunk, ezáltal is dokumentálni kívánván hogy áldozatoktól sem riadunk vissza, amikor arról van szó, hogy olvasóink igényeit minél fokozottabb mértékben elégítsük ki.

— **A B. u. ó. k. megváltása.** Lapunk kezdeményezése következtében eddig a következők váltották meg a sablonos újévi üdvözléseket: Werner Adolf dr. főgimn. igazgató ivén: Werner Adolf dr. 5 K. Székely Károly 5 K. Borsódi Miklós 5 K. Dr. Molnár Samu 2 K. Fejér Adorján 2 K. Nagy Vazul 2 K. Gáspár János 3 K. Vágó Rezső 2 K. — **A Bajai Takarékpénztár** ivén: Bajai Takaréék 25 K. Szutrély Lipót 2 K. Till Imre 2 K. Bernhart Ernő 2 K. Scherer Ottmán 2 K. Berger Ede 2 K. Lovas József 2 K. **Vojnits** Dániel apátplébános ivén: Vojnits Dániel 5 K. Böhm Jenő 2 K. Kanyó Gyula dr. 1 K. **Major** Károly vjársbíró ivén: Major Károly 5 K. Dr. Puskás Dezső 2 K. **A Bajavidéki Takarékpénztár** ivén: Bv. Takarékpénztár 10 K. Ertl József 10 K. Stern Vilmos 6 K. Fischer Béla 5 K. Markovits Ede 1 K. **Bajai Kölcsvőrs** Segélyző egylet ivén: Bajai KSE. 10 K. Somogyi Emil 5 K. Reich Zsigmond 5 K. és Wunderlich József 2 K.

— **A rendőrség köréből.** Hechtl József dr. rendőrkapitány tegnap kezdte meg háromhetes szabadságát.

— **Lemondott tisztviselő.** Szalay János a kerületi munkásbiztosító kezelő tisztviselője ma beadta állásáról való lemondását.

— **A Kereskedő Ifjak Egylete** az elmúlt napokban nagy sikerrel ismételte meg kedélyes estjét. A siker legnagyobb része Németh Ignác jelenleg Baján időző színházi karmester érdeme, mert ő végezte kitűnő hozzáértéssel a rendezés fásasztó munkáját.

— **Csalódni emberl dolog,** de nem okvetlenül kell. Ha e névre »Réthy« figyelünk, úgy nem csalódunk, hanem eredeti pemetefű-cukorkát kapunk 60 fillérért, még pedig egy kedvelt régi magyar háziszert, mely köhögés, rekedtség és hurutos bántalmak sok ezer esetben oly kitűnően bevált. Postán bérmentve küld 5 dobozt 3 koronáért az egyedüli készítő: Réthy Béla gyógyszerész, Békéscsaba.

— **A városi közkórház igazgató főorvosa** most adta ki a kórház 1912. évi jelentését. A beszámoló vaskos kötetről legközelebb részletes ismertetést írunk.

— **Pályázatok.** A város január 31-iki lejárattal pályázatot hirdetett a városi közkórház osztályos főorvosi állásra. — Január 15-iki lejáratával pedig a városi közkórházhoz egy alorvosi állásra van pályázat hirdetve. Mindkét állásra pályázók szabályszerű pályázatukat dr. Purgly Sándor főispánhoz küldjék be.

— **Elítélt szélhámós.** Megirtuk annak idején, hogy egy Werk József nevű többszörösen büntetett szélhámós a nyáron Ladányi főmérnöknek mutatkozván be, sorra járta a Baja környéki cséplőgéptulajdonosokat s mitután a kazánvizsgálat során mindenütt talált kifogásolni valót. 60—100 koronáig megszarolta őket. A nyomozás során nem kevesebb, mint 42 rendbeli csalást derítettek ki rá, melyekért e hó 19-én vont a felelősségre a pécsi kir. törvényszék. A bíróság a pörbeszédék elhangzása után négy esztendei fogházra ítélte a javithatatlan szélhámóst.

— **Kórházi hír.** Sipos József 40 éves sükösi lakos Baján leesett kocsijáról és jobb alkarját eltörte. Sebesülésével a városi közkórházba szállították.

— **Kötényt lopott.** Vinkó Anna Baján szolgálo vaskuti születésű cseléd lány tegnap Tóth Istvánné kötényárusítónőtől alkudozás közben ellopott egy bársony kötényt. Az árusítónő később rájött a lopásra s följelentette a rendőrségnél a tolvaj leányt.

— **Tanulmányozás.** Weisz Nándor és Móder Géza dr. városi tanácsnokok néhány napra azokba a szomszédos városokba utaztak, ahol a város házikézelésben tartja a fogyasztási adók beszedését, hogy az ottani viszonyokat tanulmányozhassák arra az esetre, ha esetleg Baja is házi kezelésbe veszi.

— **A vendéglősök ipartársulata** hétfőn délután tartotta tisztújító közgyűlését. A nagyszámban megjelent tagok az új tisztikart a következőképp választották meg: Elnökké választották Preimajer Pált, alelnökké Koos Istvánt, Grünhut Gábort, tb. ügyésszé dr. Kelemen Józsefet, pénztárnokká Wagner Józsefet, jegyzővé Kovács Mártont, [választmányi tagokká Schreier Simont, Pok Ferencet, Mátyai Ignácot, Dancinger Lipótot, Horváth Jánost, Rosenbaum Jenőt, Élő Miklóst, Knipp Ádámot, Krausz Gábort, Lengyel Sándort, ifj. Wellisch Gézát, Zweig Mórt, Riesz Jánost, Morgenstern Lipótot, Deutsch Rezsőt, Singer Lászlót. Számvizsgálókká Trafnikant Károlyt, Honig Mukit.

— **Iparhatósági megbizottak.** A tegnapi választás eredményeképp a következő iparhatósági megbizottakat választották meg: Iparosok részéről: Antalfy Ferenc, Adamek Ottó, Ackermann János, Bitz Henrik, Goldner Ede, Illa István, Kautten Miklós, Kovács Gyula, Majrtaits Szilveszter, Reichenberg Antal, Tomasi Sándor, ifj. Uty Pál, ifj. Wagenblatt József és Weszely Lipót. A kereskedők részéről Cserba György, Klein Rezső, Kollár Ágoston, Mayer Károly, Reich Vilmos és Somorjay Ferenc.

— **Mért nem volt vasárnap postaszolgálat?** Több helybeli kereskedő azzal a kérdéssel fordult hozzánk, mi az oka annak, hogy bár a kereskedelemügyi miniszter az elmúlt vasárnapra felfüggesztette a munkaszünetet a postahivataloknál is a bajai postahivatal délelőtti 11 óráig egész napon át nem vett fel csomagot s mint rendes vasárnapon megtartotta a munkaszünetet, holott az ország összes többi városában hétköznapi postaszolgálat volt. A postafőnök helyetteshez kérdést intéztünk e panaszok alapján s azt a választ kaptuk hogy a miniszternek a rendes szolgálatot elrendelő 18-án kelt rendeletét a vezérpostaiszolgálat csak 23-án küldte le a bajai hivatalhoz s így mit sem tudtak a rendeletről. A mulasztás tehát tisztán az igazgatóságot terheli, mert igazán érthetetlen, hogy egy hozzá 18-án leküldött s 21-ére aktuális rendeletet 23-án továbbítsa.

— **Szabadelőadás a vidéken.** Bajaszent-istván intelligens gazdái ugyszólván messze környéken a legbuzgóbb látogatói a különféle gazdasági és kulturális tárgyú szabadelőadásoknak sőt megértődeklődésük kiterjed olyan tárgyakra is, amelyek más községben talán bizonyos számíthatnának hallgatóságra.

Az elmúlt két vasárnapon a Bajai Széchenyi Szövetség megbízásából Csengő Nándor középiskolai tanár tartott két igen sikerült előadást a mezőgazdasági kémia köréből.

Könnnyű népies modorban ismertette a talaj összetételét s a gazdasági növények táplálkozását. A mintegy száz főnyi értelmes hallgatóság a legnagyobb figyelemmel hallgatta a kiváló értékű előadásokat, mely alkalomkor a gazdák részéről Sámán Ferenc igen meleg és közvetlen szavakkal köszönte meg az előadó a nemes buzgólkodását. Az ismertettet anyaggal összefüggésben a jövő vasárnapon Tomasi Sándor főtanító a Bajai Széchenyi Szövetség tagja tart előadást a műtrágyák gyakorlati alkalmazásáról.

— **Szilveszter esték.** A Kaszinó valamint a Polgári Olvasó Egylet e hó 31-én este saját helyiségében tombolával egybekötött szilveszter estét rendez.

— **Bortolvaj.** Jerkó Antal (puska) 29 éves napszámos előzetes terepszemle után lesuhant Gyulay István Szt. Antal utcai kocsmájának pincéjébe s onnan 14 liter bort lopott. Az ebtől szerzett bort azután elvitte Mándics Sándor lakására, ahova meghívták még Urámovics Sándort is s hármasan kedélyesen elfogyasztották a borok nagyrészét. Másnap azonban Gyulai rájött a lopásra s feljelentette Jerkót, aki beismerte tettét, de mentségül hozta fel, hogy nagyon megkivánta az italt. Mándics és Urámovics nem tudták, hogy a bor lopott jószág.

— **Legizlésebb virágcsokrokat** mindenkor csakis Fogt Ferenc élővirágkötészetében lehet venni. Izléssel és technikai tudással készülnek ott a csokrok, melyek mindig kielégítik várokozásán felül a vevőket.

— **A Savoy-nagyszállóda** mely a főváros kellő közepén (VIII., József körút 16.) a keleti és nyugati pályaudvaroktól alig 5—5 percnyire fekszik, a modern kor követelményeinek megfelelően, egész újonnan rendeztetett be. Fejtetlen tiszta szobái — nyugodt környéken lévén, — teljes nyugalmas, kényelmet nyujtanak, légfűtéssel, hideg és meleg vízvezetékekkel vannak ellátva. Szobák már napi 3, illetve 5 koronától kaphatók (fűtést, világítást beleértve) és hónapokra is bérelhetők Lift egész nap és éjjel közlekedik. A nagyszállóda különlegességét képezi az újonnan bevezetett penziórendszer, vagyis a mai viszonyokhoz képest bámulatos olcsó napi ellátás 5 koronáért, melynek ellenében a vndég reggelit, izletes ebédet és vacsorát kap. A szálloda kedvező fekvése még a legnagyobb elfoglaltságu utasnak is lehetővé teszi, hogy villamson vagy kocsin a főváros bármely pontját alig néhány perc alatt elérhesse.

— **Fontos tényező** ragályos betegségek elkerülésére a szájüreg és a fogak rendszeres ápolása. Ma már általánosan tudott dolog, hogy minden fertőző betegség parányi baktériumok révén terjed el és ezek szaporodásához a szájüregben ahol romlott fog vagy gyökér is van kedvező talajul szolgál. A szájnak rendszeres tisztántartása és a fogak mechanikai tisztítása valamely jól bevált fogápolási szerrel, mint amilyen a Sarg féle Kalodont megedződik a foghús a fogak tiszták egészségesek, fehérek maradnak és a betegséget elkerülhetjük mert a legújabb kutatások szerint a baktériumok okozzák pl. a torokgyulladást, gyomorhajókat stb. Nem lehet eléggé utalni azokra a káros következményekre melyek a fogak ápolásának az emésztés anynyira fontos és nélkülözhetetlen szervének elhanyagolása folytán állanak elő. Ellőf Förberg doktor Stockholm kimutatja, hogy 73% a caries betegeknek baját az elhanyagolt fogainak köszönhetette. A fogak rendszeres tisztítása minden étkezés után és lefekvés előtt egy jó, bevált és elismert szerrel, mint amilyen a Sarg-féle Kalodont nem ajánlható eléggé.

IRODALOM.

A vörös kalóz. Regény. Irta Heijermans Herman. Az Athenum Könyvtár programjához hiven, megint irodalmi szenzációval kedveskedik olvasóinak. A vörös kalóz sajátos keveréke a pszichológiai finomságoknak és az izgalmasan érdekfeszítő kalandorságoknak. Heijermans regényének meseje olyan bonyolódott, hogy alig lehet egy ismertetés szűk keretében elmondani. A cselekvés színhelye egy kísérteties ház, amelynek pincéje összeköttetésben van a tengerrel. Ebben a házban lakik nagybátyjával a szép Wilde Ezékiel, aki ezt a történetet később elbeszéli és ebben bérel nyári lakást Rijk Richard, a vörös kalóz, két leányával. Ez a vörös kalóz titokzatos életet él. Különös szerkezetű hajóján le-leszáll leányai-val a tenger mélységeibe és felhossa az elsülyedt hajóknak kincseit. Ezékiel, ki véletlenül rájön a titokra, kénytelen ezután résztvenni ezeken a veszedelmes kirándulásokon és hátborzongatókalandokon megy keresztül. Mikor aztán a hatóság nesztét veszi az üzemeknek, a titokzatos ház kigyullad és porrá ég. Mindenki azt hiszi, hogy Rijk-ék benne pusztultak el, csak Ezékiel sejtí, hogy a víz alatt elmenekültek. De amit itt elmondottunk, halovány sejtelmét sem nyujthat a regény izgalmas szépségeiről. Ragyogó fantázia tüze lobogja végig és a titokzatos, az árnyékszerű mellett az élet realiztikus, biztos kezű rajza figyel-

meztet, hogy ezt a könyvet az északi irodalom egyik legkiválóbb képviselője írta. Azok közé a könyvek közé tartozik, melyeket lélegzetűnket visszafolytva olvasunk végig és melyekhez vissza-visszntérünk. A regény fordítója: Balla Mihály az eredeti stílusának és nyelvének minden szépségét hiven visszatükröztette. Fordítása szines, eleven és ami nem kis érdeme, mindvégig kifogástalan magyarságu. A könyv borítékáját Basch Árpád finom és jellemző illusztrációja díszíti. A kötet ára vászonkötésben 1 kor. 90 fillér.

Nimród. Változatos tartalommal jelent meg a Nimród vadász- és versenysportlap karácsonyi száma. Vezetőcikkében a zsuki falkavadászatokról ír és címkéjén a falkavadásztársaság falkanagyjának fényképét közli, melyet — vadászat közben — Barcsayné Bánffy Katinka grófnő készített. Közleményeket irtak: Dr. Balogh Arthur egyetemi tanár a »Téli vadászatokról«, ifj. Vállas Lajos a Madarakról Syabó Kálmán szerkesztő pedig egy medvevadásatról számol be. A szöveg között, érdekes vadászatokon készült felvétel reprodukciója van, melyek közül a szatmármegyei agarászatokon és a párnó-terebesi falkavadászon készült képeket emeljük ki. Ezenkívül vadászat, versenyhírek, levelezések és különféle rovata élénkíti e kitűnő vadászlapot, melyből mutatóványszámot szivesen küld a kiadóhivatal IV.. Egyetem-utca 4. Franklin-Társulat.

Szerkesztői üzenetek.

W. Több jóakaratot és legalább némi hozzáértést elvárhatunk, amikor a bajai újságrást kritizálja. Sajtó példáján is láthatja, hogy irni nem mindenki tud.

Dr. Verse elkésett s mivel alkalmas máskor nem közölhetjük.

Zombor. Mais ou sont les neiges d'antan?

A jakui dűllőben, a kálváriától 10 percnyire 4800 négyszögöl **jókarban** levő

faj szőlő

és 1900 négyszögöl **termés**

f ő l ő

kedvező árban **azonnal eladó.** A szőlőben van egy **ház és kut.**

Bővebbet a kiadóhivatalban. 1814

30249/1913. kig. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. Földművelésügyi miniszter urnak folyó évi március hó 26-án 12692/III-4. szám alatt kelt körrendelete alapján újabban is köz-
hirre térítik, hogy a budapesti m. kir. árlat-
orvosi főiskola bakteriológiai intézetének ojtó
anyag termelő osztálya az eddig termelt és
forgalomba hozott ojtó anyagokon és szérum-
mokon kívül baromfikolera szérumot is készít,
mely az állami ojtóanyagtermelőtől (Budapest,
Hungária körút 244.) 10, 25, 50 és 100 köb-
centiméteres üvegekben, esetleg a szükséghez
mérten 300—500 köbcentiméteres üvegekben,
10 köbcentiméterenként 60 fillér árban sze-
rezhető be.

A szérum védőadagja tyukok számára 2,

kacsák számára 3,
ludak számára 4 köbcentiméter, gyógyító
adagja pedig az előbbi mennyiségek kétszerese.
Baja, 1913. december 15-én tartott tanács-
ülésből.

Dr. Hegedüs Aladár
kir. tanácsos polgármester.

30728/1913. ad. sz.

Hirdetmény.

A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság által
az 1913. évre 147764/II. szám alatt érvé-
nyesített Országos betegápolási pótdadókat ma-
gukban foglaló lajstromok a városi adóügyi
hivatalnál folyó évi december hó 24-től 31-ig
8 napi közszemlére kitéve vannak.

Mirel a lakosság azzal értesítettik, hogy a
fenti napok alatt a kivetéseket megtekintheti

s az 1883. évi XLIV. törvénycikk 18 §-a
alapján mindenki, akinek a kiadás ellen ész-
revétele van, felszólímlással élhet.

Felszólímlási határidő azokra nézve, kik a
kérdéses adóval nem első ízben vannak meg-
róva, a közszemlére történt kitével követő 15
nap; az új adózókra nézve pedig az adónemek
az adókönyvecskéibe történt bejegyzést követő
15 nap.

Ezuttal is figyelmeztetem a saját érdekében
az adózó közönséget, hogy adókönyvecskéjé-
ben eddig a kivetett folyó évi adókat a városi
adóhivatalban irassa elő, hogy a netán sérel-
mes kiadás ellen kellő időben jogorvoslattal
éihessen.

Baja, 1913. évi december hó 20.

Dr. Móder Géza s. k.
tanácsnok.

SAVOY NAGY SZÁLLODA

Budapest, VIII.

József-körút 16.

Telefon: József 20—62 és József 20—53.

Modern szálloda ujonnan berendezve, légfűtés, hideg és meleg víz minden szobában. lift éjjel és nappal.

Egy ágyas szobák 3 koronától, kétágyas szobák 5 koronától

fűtés, világítással. A szobák feltétlenül tiszták. Ujonnan bevezetett penzio rendszerünk, napi ellátás 5 koronáért, mely áll

Reggeli kávé v. tea
v. csokoládé
tojás
vaj
süteményEbéd leves
előétel
sült körítve
tészta
fekete kávéVacsora előétel
sült körítve
tészta
gyümölcs
sajt

Ezen napi ellátás 5 korona.

Szobák hosszabb tartózkodásnál megegyezés
szerint.

Szobák havi bérletre 80 koronától fűtés, világítással

Baja városát érintő vonatok menetrendje.

Érvényes 1913. évi október hó 1-től.

Oda						Szabadka—Baja—Bátaszék—Ujdombovár.						Vissza						
Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.				
5416	5404	5408	5408	5002	5410	5415	5001	5403	5405	5407	5409	5415	5001	5403				
I—III	I—III	I—III	I—III	I—II	I—III	I—III	I—II	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—II	I—III				
1115	710	745	745		12:20 2:45 3:20								545	1:00	720	1000	545	
505	1086	220	4:48	6:57	7:00	ind.	Budapest keleti p. u.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
511	1044	228	4:50		7:06	ind.	Szabadka	—	—	—	—	—	745	10:08	9:30	1221	627	926
516	1049	233	4:55		7:11		Szabadkai műtrágyagyár	—	—	—	—	—	739	—	9:24	1215	621	920
521	1054	238	5:00		7:16		Horváltanyák 2. sz. őrház	—	—	—	—	—	733	—	9:18	1209	618	918
526	1100	244	5:05		7:21		Kelebiai tanyák 3. sz. őrház	—	—	—	—	—	728	—	9:13	1204	610	910
532	1108	251	5:12	7:15	7:27		Szabadkai tanyák 4. sz. őrház	—	—	—	—	—	722	—	9:07	1158	605	905
539	1115	258	5:19		7:34		Csikeria	—	—	—	—	—	716	—	9:02	1152	559	900
543	1121	303	5:24		7:38		Bácsalmási vöröserdő 8. sz. őrház	—	—	—	—	—	705	—	8:55	1148	550	852
550	1128	310	5:31	7:28	7:45	érk.	Bácsalmási szállók	—	—	—	—	—	701	—	8:51	1139	546	845
558	—	301	—	—	7:40	érk.	Bácsalmás	—	—	—	—	—	653	9:35	8:42	1130	537	840
351	1121	—	—	—	7:39	érk.	Kiskunhalas	—	—	—	—	—	—	—	—	1200	—	860
558	1140	320	5:33	7:29	7:46	ind.	Regőce	—	—	—	—	—	648	—	—	380	—	855
602	1145	325	5:36		7:50	ind.	Bácsalmás	—	—	—	—	—	643	9:34	8:32	1115	532	838
610	1154	334	5:44		7:58		Almás	—	—	—	—	—	639	—	8:28	1111	528	835
622	1205	347	5:55	7:46	8:10		Óalmás	—	—	—	—	—	632	—	8:20	1102	519	820
634	1217	359	6:07	7:58	8:22		Bácsbokod-Bácsborsód	—	—	—	—	—	621	9:16	8:10	1061	509	810
640	1223	405	6:13		8:28		Mátéháza puszta	—	—	—	—	—	605	—	7:59	1039	458	789
648	1231	413	6:20	8:10	8:36	érk.	Bajai szállók 24. sz. őrház	—	—	—	—	—	588	—	7:50	1032	451	782
700	1241	438	6:22	8:15	8:51	érk.	Baja	—	—	—	—	—	550	8:51	7:42	1024	443	744
708	1251	448	6:30		9:00	ind.	Baja	—	—	—	—	—	545	8:50	7:31	1009	437	734
715	1259	456	6:37		9:07		Pörboly felső megálló	—	—	—	—	—	536	—	7:22	1000	428	735
724	110	507	6:46		9:16		Pörboly	—	—	—	—	—	530	—	7:15	958	422	719
728	114	511	6:50	8:37	9:20	érk.	Alsónyék	—	—	—	—	—	520	—	7:03	942	412	709
—	132	—	7:07	8:38	9:25	érk.	Bátaszék	—	—	—	—	—	516	8:26	6:59	938	408	705
—	345	—	9:07	9:56	11:02	ind.	Bátaszék	—	—	—	—	—	—	8:13	6:51	—	401	658
—	—	—	—	—	—	érk.	Ujdombovár	—	—	—	—	—	—	6:50	4:46	—	225	524

Oda.				Baja—Zombor—Ujvidék.				Vissza.				Oda.				Baja—Bezdan—Zombor				Vissza.							
Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.
400	820	100	450	ind.	Baja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
411	830	110	500	<td>Baja szállás v. ros</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td>	Baja szállás v. ros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
428	849	127	513	érk.	Vaskút	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
451	914	201	538		Gara	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
506	929	215	552	érk.	Regőce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
509	939	216	557	ind.	Regőce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
537	1010	239	627		Órszállás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
547	1020	248	637		Körtés 13. sz. őrház	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
556	1037	256	651		Gádor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
608	1049	307	704		Magyarut 16. sz. őrh.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
616	1056	314	711		Nenadics	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
625	1105	323	720	érk.	Zombor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1031	—	717	—	érk.	Ujvidék	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
214	—	1058	—		Belgrad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—